

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۷ فروردین ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - اعلام اسامی اعضای کمیسیون فرهنگ
- ۳ - شور در بودجه کل سال ۱۳۲۱ کشور
- ۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۳ فروردین ماه را آقای (طیوسی) منشی خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد - خیر)

صورت مجلس تصویب شد.

چند نفر از آقایان قبل از دستور اجازه خواسته اند ولی

چون مطالب مهمه ایست از قبیل بودجه و غیره که اگر

اجازه بفرمائید وارد دستور شویم (صحیح است) . اسامی

اعضای کمیسیون فرهنگ قرائت میشود .

۲ - اعلام اسامی اعضای کمیسیون فرهنگ

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی :

نتیجه استخراج آراء متخذة در جلسه ۲۰ فروردین

۱۳۲۱ را جمیع بانتخابات ۱۸ نفر آقایان کارمندان کمیسیون

فرهنگ بشر حی است که در زیر بعرض میرسد .

عده آراء مأخوذه ۱۰۱

حائزین اکثریت آقایان : محمد نیائی - فیاض - منصف -

موقر - دکتر پناهری - آزادی - سلطانی - شاهرودی -

صفوی - دکتر سنگ - دکتر ملک زاده - هاشمی - اراقی -

مهدب - اورنگ - روحی - نوبخت - فرخ .

۳ - شور در بودجه کل سال ۱۳۲۱ کشور

رئیس - بودجه سال ۱۳۲۱ کل کشور مطرح است طبع

شده و باطلاع آقایان رسیده است .

(گزارش کمیسیون بضمیمه مواد سه گانه بشرح آتی

خوانده شد)

(مادری قانون ۸ آذر ماه ۱۳۱۵)

عین منلها کرات مشروح چهل و دومین جلسه از دوره سیزدهم قانون گذاری

اداره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : جرم تاش - فاضلی .

غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - نوبخت - نواب یزدی - ناصری - بهمن اسفندیاری - شجاع - جلالی - شیرازی - دکتر ادهم -

دبستانی - آصف - تهرانچی - صادق وزیری - بودالهیان .

دیپ آهده گان بی اجازه - آقایان : موقر - اکبر .

طباطبائی - بنده البته در اصل لایحه مخالفتی ندارم برای گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی لایحه شماره ۴۵۲۱۶ دولت مربوط به بودجه کل سال ۱۳۲۱ کشور در جلسات عدیده کمیسیون بودجه با حضور هیئت دولت معارض و با دقت لازم تحت شور قرار گرفت .

بودجه پیشنهادی برخلاف بودجه سنوات گذشته تا حدی با رعایت وضعیت عمومی و توانائی ملی و اوضاع کشور تنظیم گردیده از حیث در آمد و هزینه در حدود یک ثلث نسبت بسال گذشته کسر شده است و با صرفه جوئی که وزارت خزاندها در بودجه های خودشان کرده و خواهند کرد افزایشی که در اقلام اعتبارات بودجه دیده میشود از نظر اضافه حقوق کارمندان و تفاوت قیمت اجناس و ملزومات و خواربار میباشد کمیسیون بودجه با توجه دادن دولت باینکه صرفه جوئی های ممکنه در بودجه های جزء وزارت خزاندها بنمایند اتخاذ تصمیمات دیگری موکول به مطالعه کامل در قانون متمم بودجه و بودجه های تفصیلی دانسته و چون موضوع بهداری مورد توجه آقایان نمایندگان میباشد کمیسیون مبلغ دو میلیون ریال از هزینه های غیر ضروری کسر و به اعتبار بودجه بهداری علاوه و اینک گزارش آرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

ماده اول - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۲۱ کشور را که مطابق صورت ضمیمه از حیث در آمد بمبلغ سه هزار و یکصد و سی و هفت میلیون و هشتصد و بیست و دو هزار و نهصد و چهل ریال (۳۱۳۷۸۲۲۹۴۰ ریال) و از حیث هزینه بمبلغ سه هزار و یکصد و سی و هفت میلیون و ششصد و اودو پنج هزار و پنجاه و سه ریال (۳۱۳۷۶۹۵۰۵۳ ریال) بالغ میباشد تصویب و در مورد وزارتخانه ها و ادارات بوزارت دارائی اجازه میدهد مصارف جاری آنها را در سه ماه اول سال ۱۳۲۱ در حدود اعتباراتی که در بودجه های تفصیلی سال ۱۳۲۰ منظور بوده و حقوق کارمندان و خدمتگزاران آنها را مطابق با مبلغ پرداخته شده و یا تمهید شده اسفند ماه ۱۳۲۰ از محل اعتباراتی که برای آنها در بودجه ۱۳۲۱ تصویب شده است بپردازد .

پرداخت اعتبارات از ۱۵ خرداد بعد موکول بر این خواهد بود که وزارتخانهها بودجه تفصیلی خود و بودجه های تفصیلی ادارات مربوطه بخود را با موافقت وزارت دارائی کمیسیون مجلس شورای ملی پیشنهاد نمایند .

پرداخت بودجه از تاریخ تقدیم بمجلس منتهی تا دو ماه طبق بودجه های پیشنهادی (در صورتیکه بودجه به تصویب کمیسیون نرسیده باشد) و بعد از دو ماه طبق تصویبی کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بعمل خواهد آمد .

تفسیر - وزارت دارائی مجاز است علاوه بر یکصد و پنجاه میلیون ریال که در بودجه برای اداره کل امنیت پیش بینی شده تا میزان پنجاه میلیون ریال اضافه اعتبار از محل اضافه در آمد و یا صرفه جوئیهای بودجه در صورت احتیاج پرداخت نماید .

ماده دوم - مواد متمم بودجه سال ۱۳۲۰ تا آخر اردیبهشت ۱۳۲۱ بقوت خود باقی خواهد بود .

ماده سوم - اجازه که بموجب قانون ۲۸ دیماه ۱۳۲۰ بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر داده شده بود دائر باینکه مطابق حداقل احتیاجات و در حدود بودجه های مصوب سازمان اداری خود را تا آخر اسفند ماه ۱۳۲۰ بدهد برای دو ماه ونیم تمدید میشود تا در ظرف این مدت وزارت نامبرده سازمان خود را به طوریکه در قانون مذکور مقرر شده است اصلاح و تکمیل نموده و در ضمن بودجه تفصیلی ۱۳۲۱ بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

رئیس - مذاکره در کلیات است

اعتبار - مخبر کمیسیون اجازه میفرمائید اشتباهی شده اصلاح شود . در ماده اول در سطر چهار که نوشته مصارف جاری آنها را در سه ماه اول سال ۱۳۲۱ غلط است و باید در دو ماه ونیم نوشته شود چون تا ۱۵ خرداد بیشتر نیست . بکنی هم در خبر کمیسیون است در سطر اخیر مینویسد : از هزینه های غیر ضروری این اشتباه است باید نوشته شود از هزینه هایی که احتمال صرفه جوئی در آنها بیشتر است و غلط طبع شده و باید اصلاح شود .

رئیس - آقای طباطبائی

اینکه جهت مملکت بودجه لازم است و محل کلام نیست بلکه هر خانواده و فردی که دارای زندگی است ناچار باید جمع و خرجی هم داشته باشد معنی دیگری که باید عرض کنم این است که بحث در لوائح و کارهای دولت البته دلیل بر ناک مخالفت جدی و شدید با دولت دولتی که مخصوصاً مورد توجه باشد نیست باین معنی که این بودجه را هر کس هر دستی هر دولتی بدهد مجلس منظور بنده البته در سهم خودم موافق نبودم فوق العاده اسباب تعجب و تأسف است بطوریکه میشود یک دولتی که اهل این مملکت است و کاملاً واقف باوضاع عمومی کشور است یعنی اطلاعاتشان خیلی بیشتر از ما است بطوریکه فلم بر میدارند و از قامی را مینویسند که این ها را میخواهیم از مردم بگیریم و باین مصارف برسائیم و یک نکته که باید عرض کنم این است که آقایان تصدیق مینمایند تا سال ۱۵ سال یا بیست سال است که یک حقی از مجلس شورای ملی گرفته شده بود و پایمال شده بود و آن بحث در بودجه عمومی مملکت بود این یک وظیفه اساسی و اصلی هر مجلسی است عرض کنم البته باین تمام زندگی پایه تمام تشکیلات در هر مملکتی روی بودجه است اگر بودجه درست شود و مطابق حق و انصاف و استعداد عمومی مردم گرفته شد و بمحل های خودش برسد آن مملکت دولت را میشود گفت زنده و پاینده او امیدوار بود و اگر این حق از مجلس که مرکز نقل افکار عمومی است سلب شد هر قدر هم فشار پشت سرش باشد عاقبت همین است که ملاحظه میفرمائید و حالا من میتوانم عرض کنم که بعد از ۱۵ و ۱۶ سال برای اولین مرتبه ما میتوانیم بودجه دولت را بگذاریم جلوی زبان و از روی حق و عدالت و انصاف و وجدان قضاوت کنیم مطالعه کنیم و تصویب کنیم من واقعا وقتی شنیدم کمیسیون بودجه چندین جلسه مشغول مطالعه بودجه است فوق العاده اسباب امیدواریم شد ولی دیروز که این راپرت را دیدم که از سیصد و چند میلیون تومان دو بیست هزار تومان کسر کرده اند خیلی تعجب کردم و بیشتر متأسف شدم که حالا دیگر مجلس چرا با این وضع بریشان مملکت توجه نمی کند به بدبختی مردم به ابتلائات عمومی باوضاع و احوالی که الان

گرفتاریم و در آینده شاید خدا انشاء الله ما را نگاهدارد بودجه را بطوریکه است که بازم با همان فرمول سابق که لایحه شماره فلان دولت آمد بکمیسیون و تحت مطالعه و مذاکره قرار گرفت و پس از توضیحات نماینده دولت تصویب شد . بودجه را عیناً تصویب کرده اند عرض کنم دولت های گذشته یک ابتلا، دماغی داشتند در این ۱۵ - ۱۶ ساله و آن این بود که از تمام کیفیات صرف نظر کرده بودند و پرداخته بودند به کسب و بالا بردن ارقام در هر چیزی مثلاً فرس بفرمائید اینک اینقدر میگویند مملکت آباد شده آبا معنی آبادی این بوده که خانه مردم را خراب کنند بزور چند تا خیابان بسازند ؟ کویا بیک وقتی که پروگرام دولت معارض بود عرض کردم از طرفی خیابان بساختند و از طرفی آبی که مردم باید بخورند ساک مرده و کمر بمرده در آن افتاده بر از کثافت پر از میکروب و امراض مختلفه بود با یک عمده بزرگ طهران را خراب میکردند که باغ ملی بسازند و بعد گفتند سیب زمینی میکاریم این بود معنی آبادی و آنوقت همه احسنت و بدیه هم میگفتند این را من بساب مثل و جمله معترضه عرض کردم خوب البته منافعی در این کار داشته که از مردم هر چه بتوانند بیشتر بگیرند ولی از طرفی هم خیلی میل داشته که ارقام بزرگک باشد بنده اصلاً اینطور حس میکنم که علت اینک تومانی را ریال کردند این بود که یکی ده تا حساب شود ده تا صد تا صد تا هزار تا و هلم چرا پارسان من خوب یاد است وزیر مالیه وقتی بودجه را آوردند همکاران روز نامه نویس بنده شاهدند که ما گفتند حسب الامر بنویسید سیصد میلیون بنویسید سه هزار میلیون و . . . که رقم داشتند باشد .

یکی از نمایندگان - و شما هم نوشتید .

طباطبائی - بله البته ناچار بودیم بنویسیم . ولی حالا که روزگار بما مهلت داد کسه بتوانیم بگوئیم و بنویسیم و بتوانیم حرف بی معنی و حرف پوچ را بنویسیم و چاپ نکنیم اسباب تأسف است که این راپرت از کمیسیون بودجه بیاید و از مجلس تقاضا شود که تصویب شود شما یک مطالعه در اینجا بفرمائید اوضاع گذشته را در نظر بگیرید و به پیشید چقدر

پول از مردم گرفته میشود و چطور خرج میشود. بنده خودم اطلاع قطعی ندارم آقای نخست وزیر شریف دارند امیدوارم تصدیق میکنند با آنکه کسی بیرون نماند گفت اگر باور اداری تحقیق کن که وزارت خارجه انگلیس از حیث تشکیلات یعنی از حیث نفرات اعضاء و اجزاء شاید نصف وزارت امور خارجه ایران نیست بنده این را مکرر شنیده‌ام که اوضاع اداری مملکت ما به مراتب بزرگتر از مملکت فرانسه است یعنی از حیث نفرات و اعضاء و اجزاء. بنده وارد قسمت درآمدها نمیخواهم بشوم برای اینکه اگر مردم داشتند و دولت هم از شان گرفت بالاخره توی این مملکت میماند و ایگانش دولت موفق شود در حدود سیصد میلیون تومان با بیشتر عایدات داشته باشد امسال و بتواند این پول را جمع آوری کند این خیلی مورد تکرار است نیست برای اینکه اگر پولی گرفته شد و برای نگهداری مردم خرج شد این به نفع خود مردم است البته چیزی که باید از دولت خواهش کرد این است که در وصول و ایصال مالیاتها و عایدات دقت کند که مأمورین از تعدی و اجحاف خود داری نکنند و رعایت حال مردم را نکنند و هر قدر ممکن است دولت اهتمام کند که این عایدات را این پولهایی که از مردم بدست این مملکت گرفته میشود مثل سابق بهتر برود این است که بنده در این باب زیاد عرض نمیکنم ولی البته نسبت باین خرجی که اینها هست باید عریض عرض بکنم و تذکراتی بدهم. اول خرجی که اینها می‌بینم وزارت دربار است که پنج میلیون و یکصد و شصت و دو هزار و هفتصد و چهل ریال بودجه دربار است حالا بنده موقعی است که باید عرض کنم دربار باید همه چیز خود را رویه خودش را تشکیلات خودش را اقدام و عمل و ترتیب کار خودش حتی بودجه خودش را باید تطبیق کند با مصالح مملکت و مقتضیات امروزی و باید یک کاری بکنند که نشان بدهد که دربار دربار سابق نیست و این قدم اول است درباری که شصت و چند میلیون تومان پول که البته مال مردم بود در اختیار داشت و این را عاید میگرد حالا که مردم مبتلا هستند اصلاً پول میخواهد بکنند. شما وضع مملکت و

پرشانی مردم را در نظر بگیرید و یکسال صرف نظر کنید از بودجه خودتان وزارت دربار یکسال برای مخارج خودش پول نگیرد بنده دیروز بود در یکی از روز نامه ها خبری دیدم که نوشته بود در یکی از مالک بزرگ همسایه از تمام مستخدمین دولت خواسته شده است که سه هفته تا یکماه از حقوق خودشان صرف نظر کنند این اختصاص به ما ندارد در تمام دنیا در مواقع سخت و ابتلاء عموم از این قبیل گذشتهها و بخشش ها میکنند. قلم چهارم اداره انتشارات و تبلیغات است که بنده چندین مرتبه بدولت این عرض را کرده‌ام و تذکر داده‌ام که این اداره هیچ معنی ندارد جز اینکه در حدود هشتصد هزار تومان پول مملکت را بیهوده صرف کنند اداره تبلیغات دو کار دارد یکی رادیو است و یکی آژانس پارس سابق ضمیمه پست و تلگراف بود و خیلی هم خوب اداره میشد و تحمیلی هم بودجه مملکت نمیشد و اداره آژانس پارس هم ضمیمه وزارت خارجه بود آنجا هم پنج شش نفر از اعضاء آنجا را اداره میکردند و اینهم نتیجه همان ناخوشی دهانی بود که داشتند مثل آن اداره پرورش افکار آمدند و آنرا اداره مستقلاً بنام تبلیغات کردند و آقای دکتر صدیق هم آنوقت رئیس آنجا شدند و از آنجا هم یک چیزهای عجیب و غریبی بیرون می‌آمد یکی از شعبات اداره انتشارات و تبلیغات اداره سانسور بود که هر چه روز نامه ها می‌نوشتند مکلف بودند بفرستند بدخواه خود درستش کنند و مطابق میل خودشان بنویسند حالا که آن اداره سانسور از بین رفته است و تبلیغات هم نیست مگر یک رادیو و آرا هم میشود ضمیمه وزارت پست و تلگراف کرد و یک اداره عریض و طویلی با هشتصد هزار تومان بودجه بهیچوجه معنی ندارد اما وزارت جنگ بنده بودجه پارسال درست یادم نیست گویا پنجاه و سه میلیون تومان بودجه وزارت جنگ بوده و حالا می‌بینم اینجا هفتاد میلیون تومان شده است یعنی در حدود پانزده میلیون تومان به بودجه آن وزارتخانه علاوه شده است در صورتیکه اگر شما مراجعه بافکار عمومی کنید می‌بینید که همه متوقع اند که این وزارتخانه اصلاً از بین برود...

یکی از نمایندگان - چرا از بین برود. (مهمه نمایندگان) **طباطبائی** - گوش کنید مثلاً چطور میشود. کره آسمان زمین میآید. قال قال کردن فایده ندارد. بنده وزارت جنگی که پانزده سال است بیست سال است هیچکس از آنجا سر در نیاورده و بهیچ جا حساب پس نداده و تمام بدبختی این مملکت را آنجا فراهم کرده است باید از بین برود. بات وزارت جنگی با مصلحت مملکت با مقتضیات امروزه مطابق آمال عمومی مردم باید تأسیس شود وزارت جنگی که مطیع قانون باشد وزارت جنگی که از آنجا هیچ نغمه و صدائی برخلاف مشروطیت برخلاف قانون اساسی شنیده شود وزارت جنگی که تحت نظر رئیس دولت باشد و رئیس دولتی که مطیع مجلس باشد (صحیح است) و بالاخره با ورقه من و شما بیاید و برود باید تشکیل شود. مثلاً پارسال دو میلیون لیره بودجه وزارت جنگ اعتبار برای مهمات بود چه کردند؟ حسابش را که دید؟ و بچه مصرف رسید؟ و کوحساب پانزده ساله وزارت جنگ؟ هی لقایه زبان داشتن. و این حرفها را زدن آسان است ولی به بینید مردم چه میکنند؟ به بینید مردم چه ابتلائی دارند؟ و آنها را بچه روز انداخته اند. اینجا در جلسه پیش حرفهایی زده شده و انعکاسش را هم در خارج ملاحظه فرمودید گفتند مملکت چند صد سال جلو رفته گفتنش آسان است ولی به بینید مردم در خارج بشما چه میگویند مملکت کجا جلو رفته؟ مملکت را بیک پرتگاهی رسانده اند که این آنکه تا دو هزار سال دیگر هم از دامان مملکت پاک کرده نمیشود (صحیح است) مملکت کجا جلو رفته؟ ...

صفوی - همه اینطور نیستند ... **طباطبائی** - من با شخص کار ندارم من بکلی صحبت نمیکنم البته میان هر جمعی خوب هست و بد هم هست خادم و صحیح هم هست و ناصحیح هم هست کسی منکر نیست (صحیح است) من بهمه تان عرض میکنم آقایان وجداناً همه مسئول هستید و هیچ عذر و بهانه شما را نبرانه نمیکنند هفتاد میلیون پول مملکت را انهدید ببرند مثل سابق صرف کنند و با یک ورقه سیاه و سفید خودتان بودجه که تا اکنون اینطور بوده

و مردم را باین روز انداخته اند رأی انهدید بگذارید بفهمیم بولهای سابق را چه کرده اند آرا بیاورند به مجلس ... **یکی از نمایندگان** - بودجه تفصیلی میآید. **طباطبائی** - این بودجه که بهیچ وجه بدست نمیآید در مجلس بودجه تفصیلی نمی بیند می‌رود بکمسیون بودجه (صحیح است - احسنت) بالاخره بودجه وزارت جنگ یک نقطه حساس و دقیق و مؤثر در اوضاع کنونی مملکت است از نظر آینده ما هر دقتی که داریم در اینجا باید بکنیم بهمین جهت است از همه آقایان تقاضا میکنم که دقت کنند و بطوریکه عرض کرده ۱۵ سال است که این حق از شما سلب شده بود و حرفی در بودجه نمی‌زدید. یعنی حق نداشتید. **آقا سید یعقوب انوار** - جرئت نداشتیم ... (خنده نمایندگان) **طباطبائی** - آنوقت جرئت نداشتید حق نداشتید حالا که جرئت دارید و روزگار این حق را بشما برگردانده عذری ندارید و باید این حق را تعقیب کنید و حفظ کنید تا در دنیا و آخرت مسئول نباشید هیچ لازم نیست بودجه را اینطور تصویب کنید این بودجه که مملکت را خیم کرد باز هم می‌بینیم اوضاع و احوال همان اوضاع و احوال سابق است فقط یک حرف آزادی زده میشود سابق یک دفتر مخصوص بود بنده شنیدم حالا یک دفتر نظامی هم علاوه در دربار تشکیل شده است برای چه؟ شاه البته خوبیت دارد البته شخص اعلی حضرت در یک مقام عالی و در یک مسندی جلوس کرده است که مافوق مسندها است ولی این قانون اساسی است ملاحظه بفرمائید که شخص شاه در هیچ قسمتی مسئول نیست و همین دلیل است که در هیچ قسمت از هیچ کاری نباید مداخله داشته باشند البته بنده هم نکات را رعایت میکنم و رعایت نزاکت و موقع را میکنم و بهمین اندازه اکتفا میکنم. اداره شهربانی اود میلیون ریال بودجه اش است شما از هر پیره زلی برسید که یکی از مؤثرترین عوامل بدبختی این مملکت چه بود میگوید اداره شهربانی است و البته حالا اینطور نیست شهربانی تا قبل از شهریور یک اداره واقفاً خوفناک یک اداره وحشت

خیزی بود که همه چیز را از مملکت سلب کرد آزادی را گرفت حتی این غرور ملی را که آقای اقبال تذکر دادند از بین برد ...

اقبال - من همچو عرضی نکردم ...

طباطبائی - البته حالا شهر بانی وقتیکش و تریبش مورد نگرانی نیست و خوب هم کار میکنند ولی باید این بولی که بان اداره داده میشود مثل وزارت جنگ باشد که هیچکس صورت حسابش را ندیده است مطابق مقررات تشکیلات شهر بانی جزو وزارت کشور است ولی همه آقایان میدانند که وزارت کشور در سابق نسبت باین اداره هیچ نوع مداخله نداشته است. عرض میکنم شهر مظهران چنانچه ملاحظه میفرمائید خیلی وسعت پیدا کرده این بودجه که سابق صرف این اداره میشد تمام صرف پاپوش درست کردن بود که اتصالاً برای مردم پاپوش میساختند که خانواده ها و عائله ها را بدست کنند و آنوقت نوبی کوجه ها شما بیک پاسپان گیرتان نمیآمد ولی پلیس به معنای جاسوس ممکن بود نوبی چیب من هم پیدا شود حالا شما هم از شخص آقای نخست وزیر امنی کنیم چون وزارت داخله هم تحت نظر ایشان است این نکته را بایشان عرض کنیم که اداره شهر بانی با استعدادی که پیدا کرده برای اصلاح شدن نیازمند توجه بیشتر و کاملتری است افشار - امنیه را بسکوئید

طباطبائی - امنیه را حالا عرض میکنم بنده در این باب مطالعه کرده ام از امنیه که میفرستندش سرفله دماوند و شش تومان حقوق باو میدهند از این امنیه گرسنه و بدبخت جز مردم آزاری و دزدی و راهزنی نباید چیز دیگر انتظار داشت ...

پارسا - حالا اینطور نیست ...

طباطبائی - حالا اینطور هست یا نیست بنده امیدام و هنوز بنده نتوانسته ام از خارج طهران اطلاع کاملی کسب کنم ولی آنچه که الان جلوم است از تلگراف ها و مکاتیب و غیره اینطور است و اگر ماخذ این باشد حالا هم همان جریان در کار است. عرض میکنم آقای امنیه را باید تشکیلاتش را

منظم کرد باید سعی کرد باید بودجه کافی داد و از امنیت امنیت مملکت را خواست (صحیح است) اگر شما این کار را بنشینید البته درست میشود. بک فرد امنیه یا ارتش هم برادر ما است اهل این مملکت است شما سیرش نکنید هیچ عیبی و نقصی هم ندارد شما او را سیر کنید تحت قاعده و دیسیپلین درس بیابید. صاحب منصب این و درست و مختصر و مدرسه دیده بالای سرش بگذارید البته این اداره بر او می افتد خیلی هم خوب بر او می افتد بهیچوجه هم دزدی نمی کند

افشار - از بودجه قشون بگذارید روی امنیه

طباطبائی - بگذارید. بکنی دیگر هم خرجی است که برای مجالس سرباز گیری پیش بینی شده است این جا صحبت شد و قرار شد که دولت قانون نظام وظیفه را اول درست کند و بیاورد به مجلس و تصویب شود بعد اعتبارش را هم ما میگذاریم و الا هنوز اعتبارش نگذاشته شما روزنامه ها را بخوانید ببینید دوباره همان اوضاع سابق باشد احوال در همه جا باسم نظام وظیفه و سبعل احوال تجدید شده است.

اما وزارت بهداری: آقای حکمت آن روزی که پر گرام دولت در این جا معارج بود یک بیان جامع فلسفی و واقف صحیحی در برامون موضوع بهداشت و صحت عمومی بیان کردید که واقف خیلی خیلی مؤثر و خوب بود بنده هم استفاده میکنم از همان بیان ایشان و معالجب همان بود که ایشان گفتند که اول باید تربیت مملکت را درست کرد آنوقت بهداری تأمین شود. شما باید آقا یک کاری بکنید که آحاد و افراد این مملکت بازش بدن خودشان بقیمت صحت خودشان وقوف پیدا کنند و علاقمند بشوند این در درجه اول و در درجه دوم هم عرضی بود که آن روز بنده کردم و حالا هم اینجا تذکر میدهم و آن این است که ما باید کاری کنیم که ناخوشی پیدا نشود و الا شما سه برابر این اقلامی که این جا نوشته شده است بدهید بیک وزارتخانه بیک اداره که همی برود سر بخانه بسازد با صد تخت خواب هزار تخت خواب ده هزار تخت خواب این هیچ فایده ندارد آقا این مردمی را که شب می بینید اینطور علیل و حیثیت و بدبخت و همه را بچوری و مبتلی

هستند این از اثر این آبی هست که میخورند نوبی این آبی که میباشند بر از میکرب است شما اول باید این را تربیتش کنید که این آبی را که میخورند نباید ملوث کنند وقتی که فهمید این کار غلط است منظور بعمل میآید و اگر شما اول اینکار را کردید آنوقت شما بهداری دارید و الا بیک اداره بی جهت یا با جهت "بجهت اینکه بک فرزند اخلاقی داشت رئیس دولت نسبت بیک کسی" بک مرتبه آمدن و بک وزارتخانه را بدون جهت یا دو اداره را دو وزارتخانه کردن این ناخوشی است و این علاج نمیشود و درمان بیماریهای عمومی میشود.

آقای حکمت چه خوب بود که در وزارت کشور اهتمام می نمود تا از وجودشان استفاده بعمل آید یا در وزارت بشه و شیر که خوب هم کار میکردند مشغول بودند و کارهایی هم میکردند ولی بک مرتبه امیدام ظهور شد رفتند بمنزل شان و بعد آمدند و رفتند بوزارت بهداری. پیداست که از کفایت و استعداد اشخاص ما نمیخواهیم استفاده کنیم. میخواهیم اسمی باشد و رسمی باشد و مسقانی بعمل بیاید آنوقت ما میاییم و پولهای این مردمی را که برای نان شب محتاجند بزور از آنها میگیریم و این اقلام را تصویب میکنیم. آقا وزارت داد گستری: ای کاش ما هر چه داریم بدهیم وزارت داد گستری که داد خواهی بکنند و بداد مردم به ریاض مردم برسند بنده در این باب زیاد نمیخواهم عرضی بکنم و بودجه اش هم که البته زیاد هست و برای بک همچو موقعی واقف بار سنسکینی است و میتواند آقای وزیر داد گستری خیلی بیش از این در بودجه وزارتخانه خودشان صرفه جوئی کنند هستند آنها اشخاصی لا امد ولا انحصاری ریخته اند که اینها اصلاً استحقاق بودن در دوائر قضائی را بهیچوجه ندارند این را که بنده عرض میکنم عرض میکنم و نمیگویم قاضی بد است بر خلاف مصالحت بودن تشکیلات را میگویم اداره مدعی العمومی بک شعبه بود از نظامیه، شعبه نظامیه بود هر چه اراده میکردند مدعی العموم هم آن کار را میکرد ولی بعد از این امیدواریم اینطور نباشد و نخواهد

بود ولی چیزی که هست باید بک کاری سکزد که از کمیته صرف نظر شود از اقلام عربض و طویل و درشت واقف بانفع مملکت و بنفع عامه چشم پوشید و به کیفیت اگر توجه نفرمائید من امیدوارم خیلی از مصائب عمومی مملکت تخفیف پیدا کند.

بک تذکری هم بکنی از رفقا الان به بنده داده است داد داشتهای بریشلای هم بنسند دارم که خیلی منظم است آن تذکر را جمع بکارخانه ذوب آهن است و مخارج عجیب و واقعا حیرت آوری است که در آنها تا حالا شده است هنوز هم کونا ول کن نیستند و من نمیدانم کدام آهن هارا ذوب میکنند و چه نتیجه میکنند و چه نتیجه عقالی که بکنند عاقل - نه: بکنند آدمی که عقل متوسط داشته باشد بتواند بفهمد که آنها چه میکنند.

بنده که افهمیدم عرض میکنم بنده در لایحه دوسه جا یادداشت داشتم که صحبت کنم بکنی وزارت امور خارجه است بکنی وزارت پست و تلگراف و بکنی راجع بوزارت معارف و اوقاف که همه مطالبش بکنی است اگر شما تشریف ببرید باین ادارات و بهمه این وزارتخانهها توجه نفرمائید ملاحظه خواهید فرمود اگر در بک ادقایی بک کاری با دو نفر انجام میشود. تشریف ببرید و اگر تردید دارید ملاحظه نفرمائید بدست تا میز برای بدست نفر گذاشته شده است ...

امیر تهور - والله صحیح است. بخدا صحیح است.

طباطبائی - و این همان عرضی بود که اول کردم تشکیلات اداری ما از لحاظ عده و نفرات بقدری زیاد است و هر روز زیاد شده و دارد زیاد میشود که از اغلب ممالک معظمه دنیا اگر جلوتر نباشیم از این حیث حتماً مساوی هستیم و عقب تر نیستیم عرض میکنم که بنده گویا سه سال قبل بود یا دو سال خواهیم قبل که بک روزنامه یا بک مجله از خارجه رسیده بود مقاله از آن ترجمه کرده بودند و در آنها این مطلب بود که در ایتالیا معتقد شده بودند وجود زنها در ادارات لازم نیست البته با بک شرح و بسطی که حالا در نظرم نیست و حاصل آن این بود که زنها را از ادارت دولتی

و مؤسسات عمومی بیرون می کنند و آنها را می فرستند بخانواده ها و يك قیودی هم برای تکثیر ازدواج و تولد و تناسل و این چیزها بعمل آمده و رفتار میشود. بنده با اینکه حدس میزدم که با چاپ آن موافقت نخواهد شد معذالك فرستادم با اداره سانسور و در آنجا رسم چنین بود که اگر مقاله نباید چاپ بشود ضبط می شد و دیگر کسی با ما صحبت نمی کرد ولی در این خصوص با من صحبت کردند و تلفن کردند که از شما تعجب میکنیم که چرا با ما در این خصوص قبلاً صحبت نکردید ما میخواهیم زنها را ببریم در ادارات و این مقاله شما نقض غرض است. آنوقت گویا آنجا مسئله این بود که رفع حجاب بشود و می خواستند که از این راه هم تشویق بکنند.

حالا عرض میکنم یکی از مواردی که خوب می توانید سرفه جوانی بکنید و می توانید واقعاً با اخلاق مملکت خدمت کنید توجه باین مسئله است. بنده از شهر داری پرسیدم که چند تا ماشین تحریر دارید گفتند که هفده تا بروید بپرسید شاید ده برابر این عده ماشین نویس و ماشینبست دارند. یکی از نمایندگان - اغلب مریض میشوند.

طباطبائی - بله مریض میشوند. خوب پول هم اینها میخواهند آقا. در همین بلدیة طهران با این وضع اسف انگیزی که ملاحظه میفرمائید که البته نتیجه اعمال سابق است پول مردم را می گرفتند و قصرهای در بند را می ساختند حتی بقول آقای دشتی کار بهائی رسیده بود که برای آن پالکروان هم میرفتند خشت و آجر میبردند این بلدیة خوب شما بود. بسیار خوب در همین بلدیة خوبی که حالا آزادی است بنده تحقیق کردم در حدود چهار هزار نفر آنجا نان خور هست در حدود چهار هزار نفر اعضاء و اجزاء و پشت میز نشین دارد و معلوم نیست برای چه؟ آقا به بینید اینها چقدر پول میگیرند این پول را باین چهار هزار نفر شما قسمت کنید به بینید از بودجه آن برای شهر چه میماند؟ (یکی از نمایندگان - هیچ چیز) البته هیچ چیز. پارسال سه میلیون بلدیة طهران مقروض شده است. این نتیجه همان

هیچ چیز است...
دکتر سیهی - مقروض شده جای دیگر خرج کرده است.
طباطبائی - بوالهائی است که خرج کرده است برای همین پا کروان و برای همین قصرها و برای همین کارها و همین اجزاء و اعضاء جانی که صد هزار تومان باید بنائی بکنند برای شاه سابق میرفتند قیمت میگرداند می گفتند پنج هزار تومان قربان این جا بیشتر خرج ندارد. این نتیجه اش این است آقا. بنده شنیدم در زوات مالیه قسمت اقتصادیش هفده هزار نفر عضو دارد آخر اینقدر هم عضو میشود؟

امیر تهر - بیشترند آقا.
طباطبائی - خوب خدا برکت بدهد. هفده هزار نفر هم آقا عضو میشود؟

عرض میکنم آقا شما که اداره کشاورزی هستید این همه دختر خانم و دختر ماشینبست با کشاورزی چه تناسب دارد آخر آن جای دهقان است و جای تخم و بذر است... (خنده نمایندگان) من سجاداره کشاورزی برای تأمین یکی از شهرهای نزدیک که مبتلاست به بی آبی و آب ندارد يك ماه پیش مراجعه کردم و گفتم اهالی آنجا تقاضای شان کتباً و تلگرافاً از مدت ها باین طرف از ده پانزده سال باین سمت این است که از هفت فرسخی آب بیاورند بشهر که هم آب مشروب در شهر باشد هم اراضی آنجا احیاء شده باشد. خود این آقای وزیر کشاورزی به بنده گفتند که ما نمیتوانیم و من مراسله و تقاضای اهالی آنجا را فرستادم و اسلاً جواب هم ندادند. و این جا آقا سید یعقوب آمدند و گفتند با آقای عدل تبریک میگویم که خیلی عالی مقام هستند در کشاورزی. بسیار خوب ایشان عالی مقام هستند در فن کشاورزی ممکن است مدیر فنی خوبی باشند برای کشاورزی اما این دلیل بر این نیست که شما اداره کشاورزی هم می خواهید و این دلیل بر این نیست که اداره کشاورزی هم باید وزارت کشاورزی باشد و این دلیل بر این نیست که ایشان باید در کادر سیاسی دولت هم وارد باشند. مبنای تشکیل اداره کشاورزی را به بینید که

چاست. این است که شاه سابق يك مقدار پنجاه شصت هزار تا مات از مرده گرفته بود و می خه هستند آن ها را اداره کنند در استند باغ بسازند گل بکارند درخت بکارند بنه بکارند و برند فروشند از حیب خودش که نمی خواست خرج کند چه کار بکنند. يك اداره کشاورزی درست کردند منتی هم روی سر مرده بگذارند. ما برای شما اداره کشاورزی درست می کنیم کار فلاحت بالا گرفته کارش زیاد شده است. مد گفتند این اداره کشاورزی نباید تمام مخارج باغات و مستغلات و قراء و قصبات شاه سابق را بدهد ولی وقتی هم که بدهد نباید بگوید اداره کشاورزی میدهد باید بگوید از دفتر مخصوص میدهند اینها که میگویم پس حدیث است اینها بهمت و اقتبراء نیست. موجب تأسب و تشکیب این اداره همین است و لا غیر. اگر يك رئیس دولت مصلحی اگر يك قائدی پیدا می شد و بعد از تحول شهر یور و می خواست این مردم را از گرداب بد بختی و مذلت بیرون بیاورد منجمانه از کارهایش این بود که باید اداره کشاورزی را نه نندد و آنها را بریزد بیرون. آن وقتی که اداره کشاورزی بود آقا شما مان را يك من قران می خوردید و آن البارهای قدیمی و کهن سال شما بر از گندم بود ولی حالا اداره کشاورزی و وزارت کشاورزی و این سیلوی با این عرض و طول و این عظمت بد بینید يك سیر گندم در آن پیدا می شود؟ اینها خیانت است خیانت است نسبت به مملکت و به جامعه که شه پول رعایای بد بخت این مملکت را بگیرد باین عنوان خرج کنید اداره کشاورزی با وزارت کشاورزی درست کنید بروید به بینید آن عمارت کبیری که در آن جاست معلوم از چقدر مرد و زن است آقا. پس چه توفیر کرد سال ۱۳۲۰ استمداد با سال ۱۳۲۶ مشروطه و آزادی. چه فرقی کرده است؟ باز همان که دوباره در بودجه گذاشته شده (صحیح است) شما دیدید که این اداره کشاورزی مفید است؟ و حالا هم این استحقاق را دارد که این پول را بگیرد یا نه؟ اگر اینطور است البته من هم موافقم شما از نقطه نظر اخلاق هم که باشد آقای وزیر معارف باید این وزارت خانه را منقلبش کنید اینها را بریزند دور

بیرون کنید آقا. این پول ها مال مردم است شما که از حیب خودتان نمیدهد. مال مردم است از مال مردم میدید اینهمه زن و مرد که در وزارت معارف جمع کرده اید برای چیست؟ یکی از آقایان امروز بمن می گفت دختر من مانده است بی تکلیف اسلاً و سله امتحان و دستور امتحان هیچ در دست نیست بروید اوضاع و اصول بهداری و وضع تربیت و اخلاق و وضع مدارس ما اینها بنده چقدر مایه تأسف است. پول را مرده میدهند که مدرسه درست کنید معلم تهیه کنید و مردم را تعلیم بدهید اخلاق مردم را تصفیه کنید نه مثل آن... مراسله الان دادید آقا اشاره بوزیر فرهنگ که ملاحظه کردند وزارت معارف که باید اخلاق مردم را تصفیه کند و باید سر مشق اخلاق و انسانیت و زندگی باشد بفسب و زور خانه مردم را تصاحب میکنند باینده تومان اجاره اش را پنجاه تومان میدهد آخر این هم وزارت معارف شد!

یکی از نمایندگان که آقای مؤید احمدی غالباً تذکر میدهند راجع بلاجه نریغ بودجه است. اینطور است؟
مؤید احمدی - بلی. صحیح است.

طباطبائی - حالا این مطالب و عرایض بنده را خیال کنید تذکرانی است هر اندازه اش حق است در نظر بگیرد چه عیب دارد که ما تصویب بودجه را مو کول و منوط کنیم که لایحه نریغ بودجه بیاید بمجلس و بعد بودجه تصویب کنیم؟

نویل سیهی - آنوقت بودجه تصویب نمیشود.

طباطبائی - آخر ما ها چه الزامی داریم که پول مردم را بگیریم و تصویب کنیم و بدهیم که بروند توی سر مردم بزنند؟ آقا حساب وزارت جنگ باید بدهید بمجلس - حساب وزارت راه باید بدهید بمجلس. باید بفهیم آن لیره هائی که بحساب نفت جنوب هم از ذخیره مهم مملکتی هر سال برداشته اند و ما خیال میکردیم مبالغ مهمی لیره ذخیره داریم چه شده؟ باید این موضوع هم معلوم شود.
عرض کنم که در وزارتخانهها بمان الان گویا چهار صد و پنجاه یا پانصد اتوه بیل است. هر رئیس اداره که اگر

بخواهد حمام هم برود با انومبیل دولتی میرود. با خانمش
 بخواهد بدیدن آن خانم دیگر برود با انومبیل دولتی میرود.
 (صحیح است) چهار صد و پنجاه تا پانصد انومبیل چهل و
 یک همه اش آخرین سیستم هست. انومبیل چهل و یک انومبیل
 قیمتش چقدر است گو با سی هزار تومان است چهل هزار
 تومان است ما که عقلمان امیرسندباین حرفها. بفراستید بدیدید
 چقدر است این انومبیلها مخارج نگاهداریش قریب دو میلیون
 تومان در سال میشود. آقا اینها که در خرج حساب سرشان
 نمیشود دلشان که سوخته (صحیح است) دو میلیون تومان
 من اگر شوفر داشتم چانه میزدم که مثلاً سی و پنج تومان
 چهل تومان حقوق بدهم (هاشمی - کمتر) بای کمتر یا اگر
 فرض کنیم یک انومبیل شکسته دارم اگر یک پیچش خراب
 بشود باید بفهمم که چقدر خرجش است ولی در ادارات که
 این حرفها نیست دلشان هم که عرض کردم سوخته. آنجا
 ماهی یکی دو مرتبه سه مرتبه صورت میدهند که این
 انومبیل سیصد تومان چه میخواهد دو بیست تومان چه میخواهد
 اینها آقا سر بفلک میزند... (امیر تیمور - صحیح است.
 واقعا صحیح است) عرض کردم در سال دو میلیون تومان خرج
 نگهداری اینها میشود (صحیح است) اینها را شما نگاه کنید
 از امروز اگر توجه نکرده اید دقت کنید سرعت این انومبیل
 ها مردم را گیج کرده و بشبهه انداخته مثلاً از این خیابان
 سر در الماسی میگویند چه میگویند میگذاشتم... توجه
 بفرا مالید. تا لاله زار انومبیل دولتی بسرعتی که از آن بیشتر
 نمیشود میرود به پرسید آخر کجا میرود باین عجله؟ چه کار
 دارید و چه کار میکنید؟ کاش یک کسی باشد این را نگهدارد
 و از او پرسد که کجا میرود باین عجله و شتاب. که زبریای
 خود مرد وزن و بچه نمی فهمند جلوی خود انوبوس و درشکه
 نمی فهمند آخر با این عجله و شتاب کجا میرود و برای چه
 میرود؟

انوبل سمیرمی - دفتر را امضاء کند.

طباطبائی - دفتر را امضاء کند؟ این حرف دروغ است
 والله دروغ است. شما بروید به بینید اینها هیچ کدام نوبی

بود بهمان شغل و گفته بود مرا کنترات کنید گو با مقداری
 زیاد تر از حقوق کنتراتش کرده بودند این کاری بود که معمول
 شده بود و هست نظیر آن یکی دو تا سه تا صد تا نیست زیاد
 است. بعد که این قانون اضافه از اینجا گذشت دید که عجب
 کلاهی سرش زفته در سه تا سه تا اگر بهمان رتبه اش باقی بود
 حقوقش دو برابر میشد حساب کرده بود که در این معامله
 فریبناست تو همان سرز کرده است آمد پیش من و عرض داد من هم
 بر رتبه اش را داده بوزیر بست و تلگراف وقت که این شخص
 میگردد دوباره مرا استخدام کنند وزیر بست و تلگراف هم
 مثل بنده درست اطلاع نداشت رفت تحقیق کرد گفته بودند
 مطابق قانون نمیشود مگر با یک رتبه پائین تر بیاید برای
 اینکه استعفا کرده است. مقصودم این است که قانون
 استخدامی در کار نیست دفتر امضائی در کار نیست این حرفها
 نیست یک پول با حساب یا بی حسابی را از مردم میگیرند و
 بی حساب هم بعنوان مختلفه تقسیم میشود (صحیح است) هیچ کار
 دیگر هم نیست و مطمئن باشید که نیست شما بهمین مجلس خودتان
 نگاه کنید در سه چهار جلسه قبل در جلسه خصوصی با آقای رئیس
 گفتم تعجب میکنم نمیدانم مادر مجلس ده تا رتبه نه میخواهیم
 چه کنیم؟ اینجا باید قانون تصویب شود رتبه نه میخواهیم
 چه کار کنیم؟ اینجا کداخانه است؟ دارال معجزه است این که
 اداره نیست در کجای دنیا اگر این اطلاق با اطلاق دیگر کاری
 دارد کاغذ مینویسد بار او ثبت میکنند میدهد بدیگری
 از آنجا با اطلاق دیگر... بنده یک کنتروری داشتم
 در منزل خواسته بروم منزل دیگر برقی نداشت خواهش کرده
 از بلدی خیلی هم تا کید و تقاضا کردم که برق مرا از این
 خانه بیاورد آنجا مدتتی طول کشید بالاخره خودم شخصاً
 تعقیب کردم وقتی مراسله را پیدا کردم دیدم تمامش امره
 ثبت خورده وقتی شمردم در هفت اندیکاتور ثبت شده بود
 چرا که میخواهند کمتر بنده را مثلاً از کوچه آقا سیدهاشم
 ببرند کوچه حمام وزیر. عرض کنم آقای نخست وزیر البته
 ملاحظه میفرمایند بکابینه شما اطلاق میکنند دوات جوان
 جوان البته بمعنی سن نیست بمعنی این است که شما میتوانید

دست بکارهایی بزیند که دیگران نزدند و میتواند راههایی
 که دیگران رفتند و مملکت خیانت کردند و مملکت را
 انطور مضطرب و پریشان کردند بروید و اصلاح کنید برای
 اینکه اشکال خرجی و داخلی ندارید چه مانعی دارید آقا
 قانون تشکلاتان را بیاورید مجلس و در بستنش بکنید
 نگذارید بنده امروز بیایم سازمان بدهم فردا کسی دیگر
 نباید خراب کند در وزارت پیشه و هنر قبل از شما. خطاب
 بوزیر پیشه و هنر آقا گلشنان. آمد و دو وزارتخانه را
 یکی کرد و تشکلات دادند این کارها را کردند و ما هم
 منتظر بودیم که از این کار خوب ایشان نتیجه بگیریم ایشان
 رفتند و آن تشکلات هم دنبال او رفت (یکی از نمایندگان
 رفت) خوب حالا تا چطور بشود و چه از آب در بیاید آقا
 آخر چند دفعه تشکلات باید داد؟ اساساً وزارت بازرگانی
 یعنی چه؟ الان شما کدام در دنیا برویقان باز است که
 وزارت بازرگانی میخواهید با وزارت پیشه و هنر آقا خطاب
 بوزیر پیشه و هنر شما چه هنری دارید (خنده نمایندگان)
 فلان مبلغ خرج ذوب آهن کدام ذوب آهن (وزیر پیشه و
 هنر - عرض میکنم) آقا جواب دادن البته آسان است
 ولی همه مردم خوب میدانند این جوابهای شما یک پاپاسی
 ارزش ندارد عرض میکنم در اینکه وضع مملکت خراب است
 و بودجه آن هم یک افلام اطمینان بخش نیست شکمی ندارم
 برای اینکه شما آقای بدر حد اکثر عایدات را بر آورد
 کرده اید حد اکثر یعنی ممکن است کمتر بشود یعنی اطمینان
 ندارید آوقت مخارج را حد اقل نوشته اید یعنی کمتر از این
 نمیشود و بیشتر ممکن است بشود آقا وضع فعلی مملکت را
 در نظر بگیرید بسیار خوب آقای فریخی گفتند شاه سابق
 در خارج چیزی ندارد یا کم ندارد آقا تکلیف اینها را چرا
 معین نمیکنید بنده اینجا میترسم عددی را که شنیدم عرض
 کنم برای اینکه هیچ عقلی باور نمیکند یک نفر از این
 مملکت چهارصد میلیون هشتصد میلیون لیره برده ارقام عجیب
 و غریبی !!! حالا آقا شما در این باب چه اقدامی کرده اید؟
 پولهای مملکت کجا رفت؟ خوب میفرمایید در این مدت شاه

سابق يك دانه لیره هم از مملکت خارج نکرد برای احتیاط هر تاجر مردمی در پنج بانك خارج پول دارد يك تاجر مخترمی که فوت کرده است گویا ده یا نوزده سال پیش آقای وزیر دادگستری میدانند بالمناصبه که بکارش توجهی میشد با ارتباطی که داشته معلوم شد که در سه بانك خارج هنوز پول دارد این تاجر ده یا نوزده سال است مرده است رفته است و حالا خودش هم نیست تجار تخانه‌ای هم ندارد معیناً در سه بانك یا در چهار بانك خارج پول دارد اما شاه سابق در خارج هیچ نداشته است آقای ۱۴ آقا این پولها مال مملکت است شما امروز در درجه اول احتیاج به پول دارید : شما اگر دو ماه نتوانید پول برای مخارج مملکت برسانید چه طور میشود؟ مملکت پول میخواهد : شما بحسابها و پولهای مملکت رسیدگی کنید به بیند این پولها کجا رفته است نزد هر کس هست باید رفت و گرفت و آورد من دیدم يك طرحی تهیه شده بود بامضاء بعضی از آقایان و آن این بود که از سنه ۱۳۰۰ بحساب همه رسیدگی کنند (صحیح است - صحیح است) (طوسی - حاضر است آن طرح) آخر ملاحظه بفرمائید فلان آدم در ۱۳۰۰ مثلاً بنا بوده است حالا فلان مقام را دارد فلان کس سقط فروش بوده است حالا دارای پنج ملیون ثروت است آقا پرسید از کجا آورده این که وظیفه یک نفر پاسبان است که اگر از يك کسی سوء ظن پیدا کرد بپرسد (صحیح است) راجع بکمیسیون ارز الا آن یکی از آقایان بمن تذکری دادند اینجا عرض کرده ام که آقا اینرا درس را ببندید (امیر تیمور - باید آزاد شود) خلاصه این است که دولت باید از خودش قوه ابتکار و نقل بخرج بدهد و بهیچوجه و بهیچ عنوان و هیچ شکلی نباید راه سابق را برود این مقدمه که در لایحه بودجه نوشته اید آقای سهیلی مرا از هر چیز بیشتر متأسف کرد که شما اینها تصدیق کرده اید تلویحاً بلکه صریحاً که دولت سابق این پولهایی که گرفته خرج اصلاحات کرده است آقا واقماً من از وجدان شما میپرسم همین طور است؟ (یکی از نمایندگان - اینطور نوشته شده) چرا مقدمه دولت را بخوانید توجه بفرمائید که این مقدمه غلطی برخلاف

واقع است (صحیح است) اصلاً آقا این جور بودجه و اینطور پول گرفتن و او به محل خودش هم خرج شود يك نحوه از قلب و کلاه برداری و دزدی است برای اینکه مجلس دارد این مملکت چیزی که در مجلس تصویب شد درست است و چیزی که خلاف این شد حالا بهر شکلی که باشد خلاف اصل است خلاف قانون است و این عمل يك نحوه است از قاچاق و دزدی و راهزنی و این هم يك جورش است قبلاً این نظر آقایان هست چندی قبل صحبت باشکاه شد وزیر جنك وقت باشد آمد اینجا به منقبت خواندن پرداخت من گفتم باشکاه یعنی چه کدام قانون بشما گفته است باشکاه بسازید بعد صاحب منصب بگذارید در خانه مهاجر و انصارو بگوئید پول بدهید می خواهم هوا پیمانی درست کنیم یا بقول آقای آقا سید یعقوب هوا بیما بشوم کی آقا این اجازه را بشار داده است این قاچاق است این دزدی است وزیر جنك میاید اینجا یکساعت وقت مجلس را میگیرد و آن حرفها را میزند و قباحتهای فهمد که این حرفها کهنه شد و مرد با این بیانات آقای وزیر جنك و این صحبتها واقماً انسان نمیداند چه بکنند این چه وضعی است این چه اسلوب کار کردنی هست این چه جور تشکیلاتی است واقماً اسباب تأسف است شما با مباحثات تماس پیدا کنید با مردم روبرو شوید به بینید تا چه اندازه نگران و متأسف هستند از اینکه ما همان راهی که بیست سال یا نوزده سال است پیش گرفته ایم میخواهیم از آن راه برگردیم « صحیح است » احسنت

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - (مخبر کمیسیون)

رئیس - آقا بگذارید وزیر جواب بدهد

اعتبار - آقا اجازه بفرمائید شما که مرد منظمی هستید بالاخره کمیسیون هم باید انجام وظیفه نماید و جواب بدهد و دولت هم البته جواب میدهند عرض کنم اینجا آقای طباطبائی نماینده محترم فرمایشاتشان يك سلسله اعتراضات بکمیسیون بود که چرا کمیسیون بودجه اینطور کرده (طباطبائی - آقا اعتراض نبود کله بود پس گرفتیم آقا حالا حرفی بزنید که

بدرد مملکت بخورد) حالا کله با اعتراض بنظر بنده وارد بود از نظر اینکه اگر خودشان تشریف میاورند در کمیسیون بودجه و شرکت میکردند در مذاکرات کمیسیون و دلایل دولت را گوش میدادند يك قسمت از این فرمایشاتی را که حالا نادم شدند نمیگذارد (طباطبائی - آقا نادم شده یعنی چه نادم نشدم آقا این حرفها را لازم نیست بزنید اصلاً شما لازم نیست جواب بدهید این حرفها خارج از موضوع است آقا

اعتبار - آقایان میدانند بنده عادتاً در مجلس که هستم هر کس هر مطلبی بگوید ولو برخلاف عقیده شخصی من باشد هیچوقت عادت نداشته ام که به اصطلاح رفقاً ناخنگ بزم (طباطبائی - آقا من راجع به شخص صحبت نکردم)

اعتبار - شما خودتان گفتید پس گرفتیم

طباطبائی - برای این گفتیم که شما وارد موضوع شوید وارد عمل شوید و از نظریات خصوصی بگذرید

اعتبار - بنظر بنده اگر آقایان توجه بفرمائید کمیسیون غیر از این رویه که اتخاذ کرده بود نتوانست رویه دیگری پیش بگیرد بودجه را که در سال ۱۳۲۰ بماداده بودند و مجلس شورای ملی تصویب کرد از حیث درآمد عبارت بود از مبلغ ۳۶۱۳۷۶۷۱۸ ریال و از حیث هزینه بمبلغ ۴۳۲۳۹۱۱۶۷۶ ریال و در سال ۱۳۲۱ از حیث درآمد ۸۲۳۱۴۵۷۷۸ ریال کمتر نشان میدهد که درآمد ما کمتر است و بنظر بنده مجلس شورای ملی و آقایان نمایندگان همیشه این توجه را داشته اند که حتی الامکان در آمد را هر چه بیشتر است دقت کنیم کمتر باشد از نظر اینکه البته این درآمد لازمهاش وضع همان مالیاتها و گرفتن از مردم است باین جهت کمیسیون بودجه رفتی که وارد شد در مسائل ملاحظه شد که خود دولت بودجه که پیشنهاد کرده ۸۲ ملیون تومان کمتر از بودجه سنه گذشته پیشنهاد کرده از این جهت بنظر بنده کمیسیون بودجه اینجا هیچگونه اعتراض و شکایتی از دولت نمیتوانست داشته باشد و همینطور از حیث هزینه هزینه سال ۱۳۲۰ که ما در بودجه دیدیم عبارت بوده است از ۴ ملیون و سیصد و بیست و

سه ملیون و نهصد و یازده هزار و ششصد و هفتاد و شش ریال و در سال ۱۳۲۱ این رقم تنزل داده شده است به سه ملیون و یکصد و سی و هفت ملیون و ششصد و نود و پنجاه و پنج ریال سه ریال تفاوتی که پیدا شده است از حیث کسر هزینه نسبت بسال گذشته يك ملیون و صد و هشتاد و شش ملیون و دویست و شانزده هزار و ششصد و بیست و سه ریال پس اینجا اگر چنانچه واقعا نسبت بسال گذشته يك اضافه مخارجی نشان میداد حق این بود که آقای طباطبائی اینجا بکمیسیون بودجه يك اعتراضاتی بفرمائید و همین عمل دولت کافی بود برای اعضاء کمیسیون که بنظر دولت اعتماد کنیم و بودجه اش را تصویب کنیم در مورد وزارت جنك آقای طباطبائی اینجا يك شرحی بیان کردند که بودجه سال قبل وزارت جنك ۵۹ ملیون بود و حالا هفتاد ملیون شده است اگر توجه بفرمائید و قانون افزایش حقوق را در نظر بگیرید و اگر هزینه هائی که از هر حیث نسبت بسال قبل ترقی کرده این راهم توجه میفرمودند آنوقت ملاحظه می فرمودند که بودجه وزارت جنك نسبت بسال قبل کم شده است نه زیاد همینطور است در تمام بودجه ها غالب آنها را که ملاحظه میفرمائید اگر يك افزایش که میشود این افزایش چنانچه سابقاً هم عرض شد از نظر قانون افزایش است در هر صورت این رقمی را هم که در بودجه اداره شهربانی و سایر بودجه ها ملاحظه میفرمائید باید توجه بفرمائید به قانون افزایش او را در نظر بگیرید و بعد هم هزینه وزارتخانه ها را ملاحظه بفرمائید حالا این هم يك اصلی است که يك وزارتخانه را باید خواست یا بنظر آقای طباطبائی که میفرمائید که اینها را بریزیم دور خوب این هم حرفی است البته وقتی که مجلس شورای ملی تصویب کرد دولت هم عملی کرده است حالا چه از توفیر در بیاید بنده امیدوارم (طباطبائی - هیچ طور نمیشود) در هر صورت بنده می بینم آقای طباطبائی و بعضی از آقایان دیگر هم این نظریه را دارند که صرفه جویی کنیم و با این ترتیب مستخدمین را بریزیم بیرون خود بنده هم ممکن است با این فکر موافق باشم و همینطور هم هست که تشکیلات ما خیلی بد است

این را خود بنده مکرراً اینجاء عرض کرده ام. يك قانون تشکیلاتی در مجلس گذشت و دولت را مكلف كرد كه در ظرف سه ماه تشکیلات خودش را بمجلس بدهد و تصویب كند كه رویه دولت روی تشکیلات باشد این قانون مال بیشتر است تا حال عملی نشده باید تقاضا كرد كه آن قانون را بیاورد حالا قبل از اینکه آن قانون را بیاورد ما هر چه هست بقاوری كه آقا میفرمایند ماهم را بریزیم بیرون این واقعا شاید در يك موقع دیگری مقتضی باشد كه يك كارهایی بكنیم ولی بالاخره امروز با این وضعیت گرانی و بدبختی كه همه ما دستمان توی كار است و بالاخره آقای طباطبائی هم خودشان میدانند يك كسی را كه اسمش را مستخدم گذاشته اند و حالا هم در افزایش حقوق دولت باو كمك کرده مهرباناً باز هم زندگانش بدتر شده است و حقوقی كه میگیرد برای مخارج يك ماهه اش كافی نیست تصدیق میفرمائید كه این كار و این پیشنهاد غیر عملی است و تازه اگر هم عملی بود امروز صلاح نبود با این گرانی و بدبختی ما بساید مردم كمك كنیم در جاهای دیگر بنده می شنوم كه دولت ها در این موقع به غیر مستخدمین شان هم كمك خرج میدهند آنوقت ما نباید در این موقع این حرف را بزنیم و البته بنده هم معتقد هستم كه این كاغذ بازی ها وقت ادارات و مردم را تلف کرده است و اصل تشکیلات غلط است این دخلی بحساب ندارد اگر يك مراسله جناب عالی هفت جا ثبت میشود این مربوط باین نیست كه باید اشخاص را بیرون كرد اساساً این رویه و این تشکیلات غلط است موضوع دیگر این بود كه از حذف صحبت كردن اساساً وقتی كه صحبت ادارات میشود متأسفانه يك تذکرانی و يك سوابقی از يك عده معدودی در نظر میآید و بعد ما همه را با يك چوب میرا بچیم و این صحیح نیست مجلس شورای ملی در هر عملی باید سرمشق بدهد باید گفت آنكه كار خوب کرده تشویقش كنند و آنكه كار بد کرده مجازاتش كنند و واقعا باید عادلانه قضاوت كرد نه اینكه بطور کلی بگوئیم همه بد هستند خوب هم دارند (طباطبائی - بنده همه را گفتم آقا شما هم چقلمی میکنید آقا) نه خیر آقا چقلمی نمی كنم

جناب عالی هم رشیدتر از این هستید كه من چقلمی از شما بكنم بنده میخواهم رویه خودم را عرض كنم و بهتر این است كه مجلس يك طرحی را در نظر بگیرد یا دولت پیشنهاد كند در يك قانونی همانطور كه گفتند از ۱۳۰۰ با جلو تر یا عقب تر در هر حال قانونی بگذرد خیلی خوب هم هست بنشیند و برسند چه در قسمت لشكری و چه در كشوری (صحیح است) نباید تمام ارتش را گفت در قسمت كشوری هم هستند يك محكمه عالی عالی دولت تشكيل بدهد و مجلس شورای ملی این قانون را تصویب بکند و بالاخره يکی يکی بسوابق اشخاص نگاه بکنند و اگر واقعا در يك قسمتهائی خارج از وظیفه اقدام کرده اند و پولهاى ناحق گرفته اند معلوم شود و جامعه آنها را بشناسند حالا بطور کلی ما همه را بيك نظر نگاه كنیم بنظر بنده این صلاح نیست و ما باید برویم روی اشخاصی كه واقعا نسبت باین مملكت خبیات کرده اند و از دولت تقاضا كنیم كه دولت اینها را تعقیب كند (افشار آق دولت تعقیب نمی كند)

وزیر دارائی - عرض كنم بنده خواستم اول استدعا كنم و خاطر آقایان را متوجه كنم بدو موضوع كه چون كلیات بودجه مطرح است آقایان درست توجه بفرمایند بیشتر از ایراداتی كه فعلاً ممكن است چه آقای طباطبائی فرمودند و چه سایر آقایان خواستند این است كه دولت توضیح دهد در بودجه ۱۳۲۱ نسبت ببودجه ۱۳۲۰ بطور کلی چه تغییرات اساسی داده است از رقم صرفه جوئی در هزینه اش بطور يک آقای اعتبار هم ذكر فرمودند يك هزار و صد و هشتاد و شش میلیون ریال صرفه جوئی شده ملاحظه خواهید فرمود آن منظور اصلی مجلس شورای ملی كك صرفه جوئی باشد تا اندازه ای تأمین شده است و مخصوصاً بنده باید عرض كنم كه این مبلغ كل صرفه جوئی نیست بعلمت اینکه قانون اضافانی كه خود مجلس شورای ملی تصویب فرموده در نتیجه آن هم تمام هزینه زندگى تقریباً بالا رفته است و اگر آراهم در نظر بگیریم ملاحظه میفرمائید كه صرفه جوئی ۱۱۸۶ میلیون ریال نیست بلكه بنده میتوانم عرض كنم حد اقل دو هزار

ریال است یعنی بودجه پارسال كك تقریباً چهار هزار و خورده ای بود بنصف رسیده و بنده تصور نمیكنم كه چهار يک است چه اعجازی ممكن است كه دولت بعد از يك ماه آمدن سر كار بتواند بودجه هزینه كشور را تهیه كند و تقدیم كند بنصف مبلغی كه در سال پیش بوده است. (محیط لاریجانی - و چرخها هم از كار نیفتد) و چرخها هم از كار نیفتد. این را ول باید در نظر گرفت اینها كلیات است شما يك انومبیل آقا می بینید رئیس حسابداری سوار میشود البته خیلی بد است و نباید هم بشود و باید دید كك دولت بودجه ای كه آورده است بسال گذشته چقدر صرفه جوئی کرده صرفه جوئی كه در رقم ملاحظه میفرمائید ۱۱۸۶ میلیون ریال است در معنی دو هزار ریال است و علت این است كه تمام حقوقها دو مقابل شده و دو مقابل هم میدهند این بود كه بنده میخواستم استدعا كنم آقایان همیشه این قسمت را در مد نظر داشته باشند البته بعد هم وارد جزئیات میشود بنده از این مبلغ هم عرض نمیكنم نمیشود كسر كرد البته میشود كسر كرد ولی در يك ماهی كه ما فرصت داشتیم بنظر بنده تهیه آن يك عمل شایان توجهی بوده است دوم اینکه در سنوات اخیر و موقعی كه وضع مملكت بطور عادی بود در هر سال شما كسر بودجه داشتید یعنی در بودجه ها نوشته میشد كه كسر بودجه بوسیله وام و غیر وام و اینها باید تأمین شود امسال بعد از دو سه سال تقریباً شما يك بودجه ای دارید كه توازن دارد و این خودش يك حسنی است بودجه توازن دارد در آمد شما با اینکه سال غیر عادی در پیش داشتیم و آقایان می بینید كه در آمد های ما از هر قسمت چقدر اكس پیدا کرده است معذالك دولت يك بودجه ای پیشنهاد كرد كه در آمد و هزینه اش با هم توازن دارد و برخلاف سالهای عادی كه در آمد خیلی كسر داشته امسال در آمد با هزینه معادل است این هم يك مطالب است كه بنده استدعا میکنم آقایان توجه داشته باشند از اینکه بگذریم میآئیم سر اینکه آیا از این بیشتر هم میشود كسر كرد حالا بنده صحبت میکنم روی صرفه جوئی بنده عرض میکنم میشود صرفه جوئی بیشتر كرد ولی

بمقیده بنده دولت موظف بود در موقع مقرر بودجه اش را پیشنهاد كند ضروری كه از تعویق تصویب ممكن است روی بدهد پیش از آن مبلغی است كه ممكن است بمملكت فایده برسد ممكن است يك ماه یا دو ماه هم فرضاً مجلس شورای ملی وقت صرف بکنند و يك اقلامی كه بنظر زیاد میآید آن اقلام را كسر كند این ضرر تعویق بیشتر است ولی دولت يك مرحله ای دارد يك مرحله اولش این است كه بودجه تفصیلی بیاید به كمیسیون بودجه كمیسیون بودجه مورد اطمينان مجلس شورای ملی است نمایندگان میآیند و وزیر مسئول هم حاضر است يك مرحله هم وزارت دارائی رسیدگی باین بودجه میکنند وزارت دارائی پیش از هر كسی نظر به صرفه جوئی دارد برای اینکه بایستی این پول را تهیه كند و بدهد در مرحله اول در وزارت دارائی این بودجه با يك دقتی رسیدگی میشود مرحله دوم این بودجه میآید در كمیسیون بودجه و البته همه آقایان هم دسترس بكمیسیون دارند بلكه است تشریف بیاورند و ملاحظه كنند تمام این تكالی كه آقای طباطبائی فرمودند و شاید سایر آقایان هم در نظر دارند در موقعی كه بودجه تفصیلی در كمیسیون بودجه معارض است ممكن است مورد نظر قرار گیرد بلكه مرحله ای هم كه از تمام مراحل مهمتر است مرحله اجرای بودجه است موقعی كه بودجه میخواهد اجرا شود آنچه بنده میخواهم عرض كنم هر وزیر دارائی كه باشد این بودجه كه تصویب شده اعتباری است كه تصویب شده امریه خرج كه نیست اگر ضرورت پیدا كرد باید خرج شود آراهم وزارت دارائی بمراقبت میکنند چنانكه همیشه ملاحظه فرموده اید همیشه مبلغ خرج شده بودجه كشور شاید بیست درصد سی درصد از آنچه هم كه در كمیسیون بودجه نوشته شده كمتر شده است اینها يك مراحل سه گانه ایست و بنده در كمیسیون بودجه عرض كردم حالا هم عرض می كنم اعتراف دارم كه خیلی مخارج است در سازمان وزارتخانه یا در خود وزارتخانه كه ممكن است بواسطه تمییر سازمان آن از این مخارج صرف نظر شود یا اینکه يك اندازه هم

بواسطه عدم رسیدگی است این در تمام وزارت خانه ها هست و البته یکی از وجهه های همت آقایان وزراء همین است که جلوگیری کنند از این خرج برای اینکه هیچکس نفی ندارد در اینکه پول مملکت بیخود صرف شود و از بین برود این موضوع دوم بود که بطور کلی بنده خواستم توجه آقایان را بآن جلب کنم بعد آقای طباطبائی نسبت به بعضی از اقلام بودجه اظهار نظر فرمودند که بنده آنها را اگر چه نکات کلی بود ولی بعضیها بنظر بنده لازم بود که از حالا توضیح عرض کنم که جلوگیری از هر سوء تفاهمی بشود اول در باب وزارت دربار فرمودند چهارم است که با اینکه اعلی حضرت همایونی مبالغ هنگفتی عطیه برای مصارف خیریه مملکت داده میشود بودجه دربار خوب است یک سال صرفه جوئی شود بنظر بنده همین مطلب که خودشان فرمودند دلیل بر این است که از طرف مقام سلطنت پیش از آنچه که انتظار میرفت در پیشرفت امور خیریه چندین مقابل این مبلغی که الان بعنوان بودجه ملاحظه میفرمائید داده شده و در آتی هم انشاء الله داده خواهد شد اینکه در اینجا نوشته شده این یک سازمان کشور است وزارت دربار مثل وزارت دادگستری یا وزارت دارائی یک سازمان کشور است این را چه طور میشود فرض کرد که بنده اگر در وزارت دارائی هستم و ثروت دارم یا محتاج نیستم حقوق وزارت دارائی را بدهم بنده ممکن است آدم ثروتمندی باشم و خیلی هم در راه خیر کار کنم ولی حقوق وزارت دارائی و مقام وزارت دارائی باید منظور شود عیناً همین وضعیت است نسبت بوزارت دربار همانطور که عرض کردم چندین مقابل این بودجه شان عطیه بر طبق امور خیریه داده شده است و البته باز هم داده خواهد شد و این دلیل میشود که ما بیاییم و بودجه وزارت دربار را آنها در صورتیکه همه وزارتخانه ها اضافه گرفته اند و این تقریباً معادل سال گذشته است این را نویسیم و استدعا کنیم برای کمک بودجه کشور از عطیه ملوکانه داده شود این یک چیزی است که شاید مورد نداشته باشد ما چنین تقاضائی نکنیم. عرض کنم موضوع دیگری

که فرمودند راجع باداره انتشارات و تبلیغات بود که تصور میفرمودند موقعی که رادیو جزو وزارت پست و تلگراف بود همینطور آژانس پارس جزو خارجه بود و اجتماع این دو یک خرجی برای دولت پیدا میکنند حالا اگر چنانچه اداره رادیو که هر روز هم اسط پیدا میکنند سابق جزو وزارت پست و تلگراف بود حالا هم ممکن است این را بردارند آنجا بگذارند ولی در خرج تفاوت پیدا میکنند حالا باید دید جزو آنجا بشود صرفه جوئی که پیدا میکنند چه فرق میکنند جزء وزارت پست و تلگراف باشد و اگر صرفه جوئی نیست که خوب یک سازمان مستقلی باشد در اینکه یک سازمان مستقلی باشد با جزو وزارتخانه دیگر نباشد ضرری بمالیه وارد نمی آید. راجع بوزارت جنگ که فرمودند ۵۹۰ میلیون بوده است و فعلاً هفتصد میلیون است این هم بستگی بکرائی خرج و وضعیت دنیا است. بودجه وزارت جنگ بطوریکه آقای وزیر جنگ هم چندین قبل توضیح دادند شاید تشکیلاتش کوچکتر از این است که سابق بوده ولی در اینکه حقوق افسرها دو مقابل شده هزینه زلد کمی چندین مقابل شده مجبوراً با رسیدگی که شده دیدیم شاید این هفتصد میلیون هم حد اقل وجهی است که تکافؤ مخارج ارتش را میدهد. در اینکه همه مملکت همه ما با بالاتفاق خواهان هستیم که ارتش تقویت شود و پیش از پیش اصلاح شود در این هم تردیدی نیست بنابر این اگر ممکن بود و اگر وضعیت کشور اجازه می داد بنده که بسهم خودم حاضر بودم یک مبلغ بیشتری هم ضمیمه این مبلغ میکنیم که آن منظور مملکت و مجلس شورای ملی که تقویت ارتش است از هر حیث تأمین شود (صحیح است) نسبت باداره شهربانی صحبتی فرمودند که بود میبایست بودجه اش است تصور می کنیم درست توجه فرموده اند باید در نظر داشت که این برای شهربانی تهران آنها نیست مال کلیه کشور است البته اگر سابق مخارجی در شهربانی می شده زیادتر از یک قسمتی و کمتر جزو صورت می آمده ولی میشود منکر شد که شهربانی برای مملکت وجودش لازم است و این را ما همیشه می گفتیم که بکنند پاسبان با آن حقوقی

که میگرفت میبایستی نکندی بکنند و حالا یک حقوق نسبتاً مناسبی برایش تأمین شده که آن هم هر چند زیاد میکنند ولی وجود شهربانی را که هیچکس منکر نیست که یکی از عوامل عمده هر حکومتی است برای نگاهداری نظم و انتظام نسبت بامنیه هم البته بعد از ارتش توجه عموم مملکت و مجلس شورای ملی بقویت امنیه بود و این که امنیه باید قوه ای باشد که حقیقه بتواند وظیفه اش را انجام بدهد دولت هم با این کسر در آمد معذک بر وجه امنیه را به طوری که ملاحظه می فرمائید از سی و پنج میلیون ریال به صد و پنجاه میلیون ریال ترقی داد معذک با اینکه این مبلغ هم ترقی داده شده عده زیادی از نمایندگان تصور می کردند که این مبلغ هم شاید بتواند آن اندازه که لازم است از حیث عده و تجهیزات کافی باشد این بود که دولت موافقت کرد از اضافه در آمد با صرفه جوئیهای نسکنه تا پنجاه میلیون ریال هم اضافه داده شود که در واقع بودجه امنیه دو بیست میلیون ریال بشود و البته دولت با نهایت میل اینکار را میکند چون با وجود امنیه است که سایر ادارات میتوانند کار کنند این است که حاضر شد با کمال میل یک همچو موافقتی در مقابل تقاضای آقایان بکنند. موضوع دیگری که البته بطور تفصیل فرمودند و بنده هم بطور تفصیل نمیخواهم جواب عرض کنم چون همین طور منفصل میشود ولی آن قسمتی که نسبتاً مهمتر بنظر رسید و حالا عرض میکنم کارخانه ذوب آهن بود که صحبت فرمودند کارخانه ذوب آهن یکی از کارخانه هائی است که شاید برای کشور از لحاظ صنعت اول قدم باشد برای اصلاحات (صحیح است) ولی یکی از کارهایی بود که بنده کارخانه خریداری شود و خیلی هم ارزان خریداری شد دولت هم مایل بود خیلی زودتر آن را بکار بیندازد متأسفانه جنگ پیش آمد و یک قسمت از کارخانه وارد شد و یک قسمت ماند و حالا اینیه ای که هست و ماشین آلاتی که هست آن ها را نگاه میدارند و الا با رسیدن آلات و ادوات یک خرج مهمی نخواهد شد و بنده متوجه نشدم چه رقم مهمی را آقای طباطبائی ملاحظه فرموده اند در این باب و اهمیت بآن دادند. نسبت باعضای زیادی تذکر دادید بطور کلی که در

شهرداری چهار هزار نفر عضو است و در دارائی هفده هزار نفر عضو است بنده از آمار وزارت دارائی آنچه اطلاع دارم همین طوری است که فرمودند عده زیادی در قسمت اقتصادی هست و این عده زیاد برای این است که سابق بر این یک کارهایی که مربوط باشخص بوده و تجارت می کردند مثل بخش کلاهمثلاً شرکتی سابق محصول کارخانه سیگار را توزیع می کرده با اینکه بر اهنمائی اشخاص بوده که کالاهای قماش و غیره را توزیع میکردند اینها را بر حسب سازمانیکه در سال قبل وزارت دارائی داده است و تنها خودش متصدی امر شده است راست که یک عده زیاد شده اند و اینها یک عده ای هستند که وزارت مالیه بواسطه حق العملی که میداد این خرج را در واقع می کرد منتهی در واقع این عده در جای دیگر کار می کردند حالا وزارت دارائی این ها را جمع کرده در خودش بنده شاید معتقد باشم به این ترتیب و شاید صرفه در این باشد که دولت یک حق العملی بدهد و دیگران کار کنند و بنده هم یکی از اصلاحاتی که در وزارت دارائی از ابتدائی که بنده در خارج هم بودم معتقد بودم همین بود که میبایستی دولت حتمی المقدور در قسمت کارهایی که سایرین میکردند و تجارت میکردند دولت صرف نظر کند و اینهم اگر عملی شد ملاحظه خواهید فرمود که از این هفده هزار نفر شاید همه شان بروند یعنی بروند در همان شرکتها که شرکتها خودشان مشغول کار شوند یعنی تفاوتی اینقدر در هزینه پیدا نمیشود و این شرکتها مثل قند و چای و یاغلان میشوند باقطع مجانی که نمیشود برای دولت. حق العمل میگیرند تفاوتش این است که اینجا بودجه دارد آنها حق العمل میگیرند این است که بنده نه از باب زیادی آنها با این سیستم مخالف هستم بلکه برای اینکه اصل سیستم بنظر بنده صحیح نمی آید و تصور میکنم اگر تغییر داده شود بصالح کشور خواهد بود این هم راجع باین قسمت که بنده لازم دانستم توضیحی بفرموسم اما راجع به لبرها و اغنبارائی که سابقاً داده شده بود بوزارت جنگ و از محل ذخیره کشور داده شده این لبرها سابقاً خرج

خرید تجهیزات ارتش شده و بنده سورتی تهیه کرده ام از تمام
و چوهی که داده شده و سورت تمام وجهی که در این مدت
داده شده است (امیر تیمور ... تجهیزات است) راجع
بآن عرض نمیکندم خرجش را عرض میکنم اصل تجهیزات
موضوع دیگری است که آقای وزیر جناب اطلاعاتشان در
این باب بیشتر است بنده تصور کردم یعنی نمیدانم این پول
اره که هر سال مقداری خود مجلس تصویب میکرد برای خرید
اسلحه چه شده ولی این را سورت حسابش هست و مواردی
که پرداخت شده و مخارجی که شده اینها قام بقام هست و
این را هر وقت و هر جا مجلس شورای ملی لازم بدانند این را
نمکن است وزارت دارائی چون مبلغ آن مهم است در
کمیسیون بودجه یا هر جایی که آقایان صلاح بدانند سوء
فاهم نشود (ثقة الاسلامی - در کمیسیون بودجه) کمیسیون
بودجه یا هر جای دیگر سورتی که تهیه شده حاضر است از
ابتدای این پول تا آخری که خرج شده است و بچه مصرف
رسیده این موجود است و هر کدام از آقایان که مایل داشته
باشند رسیدگی میکنند ملاحظه فرمائید . راجع بکمیسیون
ارز فرمودند بدیهی است اگر تغییری در ارز داده شود البته
این کمیسیون از بین خواهد رفت حالا این تغییر در چه داده
شود يك وقت هست که تغییر در نرخ ارز داده خواهد شد ولی
يك وقت هست که ارز آزاد خواهد شد ولی بفرض اینکه
آزاد شود يك چیز را دولت باید در نظر داشته باشد و آن این
است که ارز آزاد بچه مصرفی میرسد چون در خیلی از کشورها
نرخ ارز آزاد است ولی در خرج ارز نظارت میکنند یعنی
يك کسی بخواهد سرمایه اش را از کشور خارج کند در آن

نظر دارند منتهی میگویند نرخ ارز هر چه هست باشد ولی در
خرج ارز نظر هست حالا بنده نمیدانم وقتی دولت پیشنهاد
خودش را در آن قسمتها به مجلس خواهد کرد موضوع معین میشود
بعد از آنکه موضوع معین شد البته آن اندازه که از کمیسیون
ارز حاجت نداشته باشیم همایش بنده منحل خواهد
شد بفرض اینکه تصویب شده باشد عرض کردم بودجه ای
که مجلس تصویب میکنند این اعتبار است و الزام نیست در
خرجش هر موقعی ما دیدیم محتاج نیست البته خرج نخواهد
شد این مختصر عریضی بود که بنده عرض کردم البته باز هم
در ضمن اینکه بودجه مطرح است اگر توضیحاتی لازم باشد
بعرض آقایان خواهد رسید .

رئیس - دو فقره پیشنهاد رسیده است بعرض آقایان

میرسد

امضا کنندگان ذیل پیشنهاد ختم جلسه مینمائیم . چند نفر

از نمایندگان

امضا کنندگان پیشنهاد مینمائیم جلسه ختم شود . عده

از نمایندگان

گفته شد صحیح است

امیر تیمور - اگر ختم میشود اجازه بنده محفوظ بماند .

رئیس - تمام اجازه ها محفوظ است . جلسه آینه روز

شنبه بیست و نهم سه ساعت پیش از ظهر

(مجلس سه ربح ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس . مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری